

יבמות נח: (ש3 מהסוף) עד נט: (ש7 מהסוף)

ביאור מושגים

מיאון - ילדה קטנה שיש לה אב - אביה מקדשה מהתורה. כדי לדאוג לבנות יתומות תיקנו חכמים שאימם או אחיה הגדול יוכל לקדשה מדרבנן. קידושים אלו הינם רק מדרבנן וכשהילדה מתבגרת היא יכולה להחליט שאינה רוצה את בעלה (למאן בוי) ואז הקידושים יתבטלו. ר"ח מברייסק (אישות ב:ט) חידש שהקידושים אמנם מתבטלים והיא נחשבת כאישה שלא היתה נשואה. אבל למרות זאת כל התקופה שהם חיו יחד נחשבה כתקופה שבהם היו נשואים ולכן אינו חייב להחזיר לה את מעשיה ידיה ולכן הביאות שבא עליה לא נחשבות ביאות זנות (לכן בסוגייתנו ניתן להעמיד את המקרה של ביאה שלא כדרכה שאינה ביאה של זנות במקרה של ממאנת)

משנה

הנשים האסורות על כהן גדול

אלמנה (גם אם היתה רק מאורסת)

מוכת עץ

ר"מ: אסור גם בבוגרת (ור"ש ור"א מתירים)

אם היתה מותרת לו באירוסין - ובזמן הנישואין אסורה

היתה צעירה באירוסין ובוגרת בנישואין - אסורה,

היה כהן הדייט באירוסין וכה"ג בנישואין - מותרת,

'אצלו יקח אישה' - 'אישה' - מכאן שיש מקרים שמותר לכהן לישא אלמנה.

לומדים את ההיתר דווקא על המקרה השני כיוון שבו לא השתנתה האישה (השתנה רק מעמדו של הכהן) בניגוד למקרה הראשון שבו השתנתה האישה (התבגרה)

'אישה פתולה יקח'

ר"מ: אם היה כתוב 'פתולה' - הייתי חושב שבוגרת מותרת

כתוב **'פתולה'** - ללמד שבוגרת אסורה

והוסיפה התורה את האות 'ב' (**פתולה**) - להתיר שלא כדרכה

ר"א ור"ש: אם היה כתוב 'פתולה' - הייתי חושב שבוגרת אסורה

כתוב **'פתולה'** - ללמד שבוגרת מותרת

והוסיפה התורה את האות 'ב' (**פתולה**) - לאסור שלא כדרכה

בוגרת:

ר"מ: אסורה לכה"ג,

ר"א ור"ש: מותרת לכה"ג,

בעלה שלא כדרכה:

ר"מ: מותרת לכה"ג,

ר"א ור"ש: אסורה לכה"ג,

רב: אישה שנבעלה שלא כדרכה - נחשבת בעולה ופסולה

א. לא ניתן ליישב את דברי רב עם ר' מאיר (כיוון שיש ברייתא המתירה לכה"ג שאנס בתולה לישא אותה - ניתן להסביר את הברייתא רק אם מניחים שהוא בא עליה שלא כדרכה וביאה שלא כדרכה אינה פוסלת)

ב. ניתן ליישב את דברי רב עם שיטת ר' אליעזר רק אם מדובר על ממאנת (אם מדובר על פנויה ר' אליעזר אוסרה מצד ביאת זנות ואם מדובר על בהמה - ביאת בהמה אינה נחשבת)

המקור: 'לא תביא אתנן זונה ואחיר כלב'

התורה אסרה רק אתנן זונה (כסף שניתן תמורת זנות) ומחיר כלב

- אבל אתנן כלב (כסף שניתן על רביעת כלב) - לא נאסר.

מכאן שביאת בהמה אסורה אבל אינה ביאה.

ביאת בהמה אסורה באיסור חמור מאוד

- אבל אינה פוסלת